

RAKETTI -hankkeen ohjausryhmän kokous 7.3.2014

- Aika: Perjantai 7.3.2014 klo 12–16
- Paikka: Ravintola Sipuli, kabinetti Passat, os. Kanavaranta 7, Helsinki
- Osallistujat: Hannu Sirén, OKM, puheenjohtaja
Juha Haataja, OKM
Matti Hartikainen, Tampereen ammattikorkeakoulu
Ilmari Hyvönen, OKM
Matti Jakobsson, Vaasan yliopisto (klo 12–15)
Harriet Kurtén, Åbo Akademi (klo 12–15)
Klaus Lindberg, CSC
Mikko Markkola, Tampereen yliopisto
Jouko Paaso, Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Mirja Pöhö, Hämeen ammattikorkeakoulu
Teemu Seesto, FUCIO-verkosto
Hanna-Mari Puuska, CSC, ohjausryhmän sihteeri (Pekka Linnan sijaisena)
Tuija Raaska, CSC, ohjausryhmän sihteeri
- Vierailijat: Kati Kettunen, Helsingin yliopisto (klo 14.30–16)
Pekka Linna, CSC (klo 14.30–16)
Antti Mäki, CSC
Sipo Vanhanen, Helsingin yliopisto (klo 14.30–16)

Asialista

1 Lounas (12:00–13:00)

RAKETTI-hanke tarjosi ohjausryhmälle lounaan Ravintola Sipulissa.

2 Kokouksen järjestäytyminen (13:00–13:05)

2.1 Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja työjärjestyksen hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13. Todettiin läsnäolijat. Työjärjestystä muutettiin siten, että loppuraportin ja päätösseminaarin käsittely siirrettiin käsiteltäväksi ennen keskustelua yhteistyörakenteista.

2.2 Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Edellisen kokouksen 21.1.2013 pöytäkirja oli lähetetty ohjausryhmälle kokouskutsun liitteenä.

Ohjausryhmä hyväksyi pöytäkirjan.

3 Yleiset asiat (13:05–13:35)

3.1 OKM:n ajankohtaiset asiat

Hannu Sirén esitteli ajankohtaisia asioita:

- 1) Ammattikorkeakoulujen lainsäädäntö on vielä laintarkastuksessa, minkä jälkeen se lähtee käsiteltäväksi eduskuntaan. Sisältöön ei ole tullut muutoksia.
- 2) Avoimen tieteen ja tutkimuksen hanke (ATT) ja sen yhteistyörakenteet on asetettu.
- 3) Tutkimuslaitosuudistus heijastuu tietohallinnon näkökulmasta muun muassa julkaisutiedonkeruuseen

ja bibliometriikkaan sekä kokonaisarkkitehtuurityöhön. Kokonaisuuteen liittyvät myös yliopistolliset keskussairaalat.

Ohjausryhmä merkitsi asiat tiedoksi.

3.2 Tiedotusasiat

- RAKETTI-OPI-osahanke tuotti OKM:n toimeksiannosta "Sähköinen plagiaatintunnistus Suomen korkeakouluissa 2013" -raportin. Selvitysprojekti kartoitti korkeakoulujen plagiaatintunnistusmenettelyjen kehittämistarpeita ja mahdollisuuksia. Tarkastelun piiriin kuuluivat järjestelmähankinnat, käytönotot, integraatiot sekä järjestelmien käyttöäännöt korkeakouluissa. Raportti on luettavissa osoitteessa <https://confluence.csc.fi/display/OPI/PT+Suomen+korkeakouluissa+2013+-raportti>
- OKM:n päätös korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon käyttöönotosta, tietovarannon tietosäällön pitämisestä ajan tasalla sekä tietovarannosta tehtävistä tiedonkeruista
 - Laissa sanotaan, että OKM päättää, millä tiheydellä ja mitä tiedonkeruita tietovarannosta toteutetaan. Uusia tiedonkeruita ei ole vielä mietitty. Seuraavassa vaiheessa mm. opiskeluuikeuksien lukumäärä
- Tutkijan identifointi -seminaari järjestettiin 25.2.2014. Esiselvitys on lausunnoilla 12.3.2013 asti.
- Valtion tutkimuslaitoksille ja yliopistollisille sairaaloille on lähetetty kysely julkaisutiedonkeruusta: <https://confluence.csc.fi/pages/viewpage.action?pageId=37818643> . OKM järjestää aiheesta seminaarin 25.3.2014.
- VIRTAtilannekatsaus oli lähetetty ohjausryhmälle tiedoksi sähköpostitse

Ohjausryhmä merkitsi asiat tiedoksi.

4 RAKETTI-hankkeen päättäminen (15:40–16 :00)

4.1 Loppuraportti

Klaus Lindberg esitteli RAKETTI-hankkeen loppuraportin luonnosta, joka oli lähetetty ohjausryhmälle ennen kokousta. Hankkeen yleisen raportin lisäksi kukin osahanke on valmistelemassa omaa loppuraporttiaan.

Ohjausryhmä keskusteli luonnoksesta ja totesi, että loppuraportin tavoitteena on olla riittävä asiakirja hankkeen esittelemiseen viitekehystä tunteville. Kommentoitiin, että erityisesti kuva ja tulosten lyhyet kuvaukset antavat nopeasti käsityksen keskeisistä tuloksista.

Ohjausryhmä antoi seuraavat ohjeet loppuraportin viimeistelyyn:

- Tulosesite ja kuvio sisällytetään loppuraporttiin.
 - Tulosten yhteenvetokuvassa hankkeen omat tulokset tulisi olla huomiovärillä ja epäsuorat harmaalla
 - Kustakin tuloksesta pitäisi lyhyesti 1) avata käsitteet ja 2) kuvata hyödyt.
- Loppuraportissa pitäisi konkreettisemmin mainita, että VIRTAt-projekti tuotti Korkeakoulujen valtakunnallisen tietovarannon
- Pitäisi avata, miten on tuettu opiskelijavalintojen uudistamista (valmis työ OPH:lle, sovelluspalvelut, yhteistyön organisointi, politiikan kehittäminen)
- Osahankkeiden loppuraporttien yhteismitallisuus: vähintään käsitettävä kaikki konkreettiset tuotokset - esim. plagiointi- ja muut selvitykset tuotava tarkemmin esille osahankkeiden raporteissa
- Loppuraportin liitteeseen myös lukuja, mm. kuinka paljon käytetty rahaa, kuka on resurssoinut, kuinka paljon ja ketkä olleet mukana tekemässä.
- Päivitetty luonnos lähetetään kommentoitavaksi ja hyväksyttäväksi sähköpostikierrokselle ohjausryhmään 14.3.2014 mennessä ja kommentit lähetetään seuraavan viikon aikana.
- Raportti lähetetään päätösseminaarin osallistujille viimeistään 24.3.2014

4.2 Päätösseminaari

Tuija Raaska esitteli RAKETTI-päätösseminaarin ohjelmaa, joka löytyy täältä:

https://confluence.csc.fi/display/RAKETTI/Paatosseminaari_28-03-2014

Ohjausryhmä merkitsi seminaarin tiedoksi.

5 Yhteistyörakenteet RAKETTI-hankkeen päättymisen jälkeen (13:35–15:40)

5.1 Korkeakoulujohdon ICT-kokous 12.5.2014

Ilmari Hyvönen esitteli tapaamisen alustavaa ohjelmaa, joka oli lähetetty ohjausryhmälle ennen kokousta. Tapaaminen on suunnattu rehtoreille ja siinä käsitellään mm. CSC:n sopimuksen sisältöä, kokonaisarkkitehtuurin hallintaa sekä yhteistä tietohallinnon tavoitetilaa muutaman vuoden tähtäimellä.

Ohjausryhmä keskusteli kokouksen ohjelmasta. Todettiin, että huolellinen valmistautuminen kokoukseen korkeakouluissa on tärkeää. Kerrottiin, että CSC-OKM/KTPO vuosisopimusteksti on toimitettu IT-johtajille. Kommenttipuhujien kanssa pidetään palaveri, jotta nämä tuntevat kontekstin. Tapaaminen toimii myös OKM:n ja korkeakoulujohdon vuorovaikutusfoorumina. Esimerkiksi TTA- ja KDK-hankkeilla ei ole ollut foorumia, jossa asioista voitaisiin käydä keskustelua koko korkeakoulukentällä. Tämentyyppisellä tapaamisella saadaan myös korkeakoulujohtoa osallistumaan tämentyyppiseen keskusteluun.

Kommentoitiin, että esitysten otsikoissa korostuu nyt CSC:n ohjaus, vaikka otsikon teemana on ICT. Todettiin, että CSC osakeyhtiönä palveluntarjoajana on yksi näkökulma ja yleisesti ICT:hen liittyvät kysymykset korkeakoulukentällä toinen. Sovittiin, että CSC:tä koskevia mainintoja vähennetään kutsusta. Mainittiin kuitenkin, että KTPO:n ja CSC:n sopimuksen arvo on noin 18 miljoonaa euroa, joten se on OKM:ltä merkittävä rahallinen panostus ja sillä tehtävä palvelunhankinta CSC:ltä halutaan kohdistaa oikeisiin asioihin. Tällä hetkellä CSC:n vuosisopimuksen teksti ei kovin yksityiskohtaista suhteessa jaettavaan rahamäärään. Mainittiin, että korkeakoulujen CSC:itä suoraan ostamien palveluiden osuus on hyvin pieni.

Kommentoitiin, että myöskään ICT-termi ei ole houkutteleva, vaan ennemmin pitäisi puhua ratkaisusta. Todettiin, että seminaarin päänäkökulma on, miten ratkaistaan tulevaisuuden ongelmia ja toissijaista on, mistä palveluja ostetaan. Kommentoitiin, että kokonaisarkkitehtuurinäkökulma, eli miten opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden hallintaa tuetaan, olisi laajemmin kiinnostava. Ehdotettiin seminaarin otsikoksi: "Kuinka ICT voi tukea opetusta ja tutkimusta?".

Ohjausryhmä merkitsi tapaamisen ohjelman tiedoksi. OKM jatkaa ohjelman valmistelua

Kahvitarjoilu (14:30–14:50)

5.2 Ohjaus- ja työskentelyrakenteet RAKETTI-hankkeen jälkeen

Ilmari Hyvönen esitteli kokonaiskuvaa.

Ohjausryhmä kommentoi, että malli on hyvä, mutta korkeakoulujen tulisi huolehtia, että ryhmillä on mandaatti toimia. Toisaalta UNIFIn ja ARENEn kautta voi peillata vuoden mittaan koko korkeakoulukentän näkemystä. Niiden kautta voi tuoda asioita valmisteltavaksi myös vuosittaiseen kokoukseen.

5.3 OPI-alueen yhteistyön organisoituminen RAKETTI-hankkeen jälkeen

Korkeakoulujen opiskelun ja opetuksen tukipalveluiden ja hallinnon yhteistyöryhmän valmistelukokouksen muistio on luettavissa täällä:

https://confluence.csc.fi/display/OPI/2014_02_10_yhteistyoliopistoryhma_kokous

Kati Kettunen (HY) esitteli OPI-yhteistyöryhmän organisoitumista. OPI-puolella on todettu tarve tiiviimmälle yhteistyölle tieto- ja opintohallinnon välillä. Korkeakouluilla on kuitenkin muitakin yhteisiä intressejä kuin RAKETTI-hankkeen puitteissa käsitellyt asiat. Yhteistyöryhmä on pohtinut kokonaiskuvaa ja roolia suhteessa muihin ryhmiin (viitearkkitehtuuri jne.). Keskitetty koordinaatioresurssi CSC:ltä on kannatettava.

Ohjausryhmä keskusteli yhteistyön organisoitumisesta. Todettiin, että OKM ei anna automaattisesti rahaa verkoston omaan toimintaan ja koordinaatioon. Sen sijaan OKM/KTPO ostaa CSC:ltä tiettyjä palveluita, joihin voi sisältyä mainittu koordinaatioresurssi.

5.4 TUTKI-alueen yhteistyön organisoituminen RAKETTI-hankkeen jälkeen

Tutkimushallinnon yhteistyön kick off -tilaisuudessa koottiin alueella toimivien verkostojen puheenjohtajista sekä muista kiinnostuneista koordinaatioyhmä, joka tekee yhdessä TUTKI-ohjausryhmän kanssa maaliskuun aikana ehdotuksen tutkimuksen tuen ja hallinnon verkoston perustamisesta. Sipo Vanhanen (HY) esitteli alustavaa ehdotusta.

Ohjausryhmä keskusteli suunnitellusta verkostosta. Todettiin, että edistettäviä asioita on paljon. OKM:n näkökulmasta erityisesti Suomen Akatemian integrointi kokonaisuuteen on tärkeää ja verkoston yhdeksi tehtäväksi suunniteltu korkeakoulujen ja Akatemian yhteistyöhanke on kannatettava. OKM toivoo kesään mennessä ehdotusta asioista, joita pitää edistää ensi vuonna. Tämän vuoden CSC:n vuosisopimuksessa mainitaan OPI:n ja TUTKI:n osalta tietomalli- ja arkkitehtuurityö, joita edistetään CSC:n koordinaatiotuella. OKM ostaa näiden tehtävien edistämiseen liittyvää palvelua CSC:ltä ja CSC voi hyödyntää niiden tekemisessä verkostoja. Tulevina vuosina voidaan määritellä tarkemmalla tasolla, mitä CSC:ltä tilataan.

Kommentoitiin, että tutkimushallinnon verkosto voisi olla yhteydessä myös IT-johtoon esimerkiksi tutkimuksen tukijärjestelmien osalta. Mainittiin, että korkeakouluilla on parannettavaa siinä, kuinka verkostoissa saatu tieto ja osaaminen leviävät verkostojen jäsenten omissa organisaatioissa. Erityisesti korkeakoulujohtoa tulisi perehdyttää asioihin. Mainittiin, että Pelisääntöryhmän loppuraportti olisi hyvä antaa valmistelevalle tahoille luettavaksi.

5.5 Toimintamalli korkeakoulujen tietomallin ja kokonaisarkkitehtuurin hallintaan jatkossa

Ilmari Hyvönen esitteli suunniteltua toimintamallia. OKM:n muistion mukaan korkeakoulujen tietomallin ja arkkitehtuurin koordinaatorooli on tietohallinto- ja ICT-ohjausryhmällä. CSC:n tulee KTPO-CSC-vuosisopimukseen liittyvän palvelutuotannon osalta huolehtia sekä oman kokonaisarkkitehtuurityönsä että tuotteena syntyvien korkeakoululaitoksen arkkitehtuurien yhdenmukaisuudesta eri palvelukokonaisuuksien välillä. OKM:n määrittämien yhteistoimintarakenteiden puitteissa kehitettyjen arkkitehtuurien julkaisemiseen yhdenmukaisesti tarvitaan yhteen paikkaan koottu kehittämissporkudokumentaatio (ns. standardisalkku, esim. tietomalli.csc.fi). Tietomallin osalta hallintamalli on jo osittain olemassa, mutta ryhmät ja roolit pitää vielä päivittää.

6 Kokouksen päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.